

درد خانوار شهری: نان یا مسکن؟

معمای آماری: خانوارهای شهری ماهانه ۱۸۵ هزار ریال کسری بودجه دارند.

۶۷٪ درصد در سال ۸۴ کاهش یافته است. این کاهش درد مسکن را به خوبی منعکس می‌کند. همچنین در طی سال‌های برنامه دوم توسعه، به طور متوسط ۹۶٪ درصد خانوارهای شهری دارای یخچال و ۵۴٪ درصد آنها دارای تلفن بوده‌اند. این شاخص در برنامه سوم توسعه به ترتیب به ۹۷٪ و ۷۲٪ درصد افزایش یافته است. درصد خانوارهای شهری دارای برق نیز از ۹۹ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۹۹٪ درصد در سال ۸۴ رسیده است. در همین راستا، در پایان برنامه سوم توسعه یعنی سال ۸۳ به ترتیب ۹۷٪ و ۷۳ درصد از خانوارهای شهری کشور از گاز و لوله کشی گاز برخوردار بوده‌اند. به طور متوسط ۹۸٪ درصد خانوارهای شهری در طی برنامه دوم و ۹۷٪ درصد آنها در طی برنامه سوم توسعه از آب لوله کشی برخوردار بوده‌اند. در سال ۸۴، درصد خانوارهای شهری دارای آب لوله کشی ۹۸٪ درصد بوده است.

شهری در سال گذشته حدود پنج میلیون و ۷۲۸ هزار ریال بوده است. در مقابل، متوسط درآمد ناخالص ماهانه یک خانوار شهری در این سال به حدود پنج میلیون و ۵۴۳ هزار ریال بالغ شده است. بدین ترتیب، هر خانوار شهری در سال ۸۴ به طور متوسط ماهانه ۱۸۵ هزار ریال کسری بودجه داشته است. در این میان، ۷۶٪ درصد از کل درآمد ناخالص خانوارها را درآمد پولی و ۲۴٪ درصد را درآمد غیر پولی (شامل ارزش اجاری خانه شخصی) تشکیل داده است.

به گزارش واحد تحقیقات «اقتصاد ایران»، در طی سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۳ میزان خانوارهای شهری برخوردار از تلویزیون، رشد مثبتی را تجربه کرده و از ۸۳ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۹۹ درصد در سال ۱۳۸۳ افزایش یافته است. متوسط این شاخص طی سال‌های برنامه دوم توسعه (۱۳۷۴ تا ۱۳۷۸) معادل ۹۷٪ درصد و طی برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳) معادل ۹۹ درصد بوده است. متوسط نرخ رشد درصد خانوارهای شهری دارای اتومبیل شخصی طی دوره ۱۳۷۴ تا ۱۳۷۸ معادل ۱- درصد و طی برنامه سوم توسعه ۷٪ درصد بوده است که از افزایش علاقه مردم به داشتن خودروی شخصی در سال‌های اخیر حکایت دارد.

اما شاخص خانوارهای شهری مالک محل سکونت از ۷۳ درصد در سال ۶۸ به ۶۹ درصد در سال ۸۳ و سپس به

بر اساس گزارش بانک مرکزی، در سال ۸۴ متوسط درآمد ناخالص سالانه هر خانوار شهری حدود ۶۶ میلیون و ۵۱۷ هزار ریال و متوسط هزینه ناخالص هر خانوار شهری معادل ۶۸ میلیون و ۷۳۵ هزار ریال بوده است. در این گزارش، متوسط تعداد افراد خانوارهای شهری کشورمان ۴/۰۹ نفر اعلام شده است که نسبت به سال ۸۳ کاهش نشان می‌دهد.

به گزارش واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران»، در گزارش بانک مرکزی که با بررسی آمارگیری از هزینه و درآمد شش هزار و ۷۰۰ خانوار نمونه شهری در سال گذشته به دست آمده، تصریح شده است: در سال ۸۴ از کل هزینه‌های ناخالص خانوار، حدود ۲۳٪ درصد به هزینه‌های خوراکی و آشامیدنی، ۰/۴ درصد به دخانیات، ۵/۵ درصد به پوشاک و کفش، ۲۶/۹ درصد به مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها اختصاص یافته است. همچنین از کل هزینه‌های ناخالص خانوار شهری ۵/۶ درصد به هزینه لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه، ۴/۲ درصد به بهداشت و درمان، ۱۵/۴ درصد به حمل و نقل، ۷/۸ درصد به ارتباطات، ۳ درصد به تفریح و امور فرهنگی، ۲/۱ درصد به تحصیل، ۲/۲ درصد به رستوران و هتل و ۹/۸ درصد به هزینه کالاها و خدمات متفرقه تعلق داشته است. بر اساس نتایج این بررسی، متوسط هزینه ناخالص ماهانه یک خانوار

منتخب معیارهای رفاه خانوارهای شهری

سال	میانگین بعد خانوارهای شهری (نفر)	خانوارهای شهری دارای آب لوله کشی	خانوارهای شهری دارای گاز لوله کشی	خانوارهای شهری دارای برق	خانوارهای شهری دارای کولر	خانوارهای شهری دارای حمام گرم	خانوارهای شهری دارای تلفن	خانوارهای شهری دارای یخچال	خانوارهای شهری دارای مالک محل سکونت	خانوارهای شهری دارای اتومبیل شخصی	خانوارهای شهری دارای تلویزیون
۱۳۶۸	۴	۹۴/۰	۱۳/۰	۸۷/۰	۹۹/۰	۳۴/۰۶	۶۷/۰	۲۷/۰	۹۰/۰۶	۷۹/۰	۸۳/۰۸
۱۳۶۹	۵	۹۵/۰	۱۵/۰	۸۶/۰	۹۹/۰	۳۷/۰۵	۶۳/۰	۲۷/۰	۹۰/۰۳	۷۷/۰	۸۶/۰۲
۱۳۷۰	۵	۹۶/۰	۲۰/۷۹	۸۷/۴۹	۹۹/۴۹	۳۳/۵۳	۶۶/۱۳	۲۸/۶۸	۹۱/۸۵	۸۰/۷۵	۹۰/۱۸
۱۳۷۱	۴/۰۱	۹۶/۰	۲۵/۶۱	۸۹/۶۳	۹۹/۵۷	۳۴/۱۹	۶۷/۹۱	۳۲/۹۳	۹۳/۰۹	۸۱/۷۷	۹۳/۷۸
۱۳۷۲	۴/۰۱	۹۷/۰	۳۶/۳۱	۹۳/۱۱	۹۹/۷۹	۴۰/۰۹	۷۳/۲۴	۳۷/۳۶	۹۵/۴۷	۸۴/۶۱	۹۷/۸۷
۱۳۷۳	۴/۹۷	۹۷/۰	۴۲/۰۵	۹۳/۰۳	۹۹/۶۶	۴۸/۲۸	۷۷/۱۸	۴۲/۳۴	۹۵/۱۸	۸۵/۳۹	۹۹/۳۸
۱۳۷۴	۴/۹۹	۹۷/۰	۴۱/۴۷	۹۳/۱۲	۹۹/۸	۴۶/۴۶	۷۸/۲	۴۷/۲۸	۹۵/۰۵	۸۱/۸۵	۹۸/۱۴
۱۳۷۵	۴/۸	۹۷/۰	۴۹/۵۷	۹۵/۰۴	۹۹/۷	۴۸/۷۶	۸۱/۱۷	۵۰/۹	۹۵/۶۸	۸۰/۵۱	۹۸/۱۱
۱۳۷۶	۴/۸۵	۹۷/۳۵	۵۱/۱۱	۹۵/۵۲	۹۹/۷۳	۴۹/۰۶	۸۲/۵	۵۳/۳	۹۶/۴۴	۷۹/۱۸	۹۹/۲۴
۱۳۷۷	۴/۸۲	۹۷/۲۶	۵۶/۳۷	۹۵/۳۴	۹۹/۸۹	۵۷/۹۲	۸۴/۶۱	۵۸/۴۳	۹۶/۸۱	۷۷/۳۸	۹۹/۲۹
۱۳۷۸	۴/۸۶	۹۷/۸	۵۵/۸	۹۵/۴	۹۹/۹	۵۰/۷	۸۴/۸	۶۲/۳	۹۶/۶	۷۴/۷	۹۹/۴
۱۳۷۹	۴/۵۲	۹۷/۶	۵۹/۶	۹۵/۶	۹۹/۹	۵۰/۵	۸۵/۵	۶۳/۴	۹۶/۴	۷۳/۶	۹۷/۹
۱۳۸۰	۴/۴۷	۹۹/۰	۶۴/۹	۹۶/۲	۹۹/۸	۵۲/۳	۸۸/۲	۶۷/۰	۹۶/۶	۷۳/۷	۹۹/۰
۱۳۸۱	۴/۴۱	۹۸/۸	۶۷/۹	۹۶/۶	۹۹/۸	۴۹/۱	۸۸/۱	۷۲/۲	۹۷/۳	۷۵/۰	۹۹/۳
۱۳۸۲	۴/۴	۹۹/۰	۶۸/۹	۹۷/۲	۹۹/۸	۵۳/۴	۹۰/۲	۷۸/۱	۹۷/۰	۷۴/۴	۹۸/۸
۱۳۸۳	۴/۲۹	۹۸/۸	۷۳/۰	۹۷/۵	۹۹/۹۷	۵۵/۳	۹۲/۶	۸۲/۳	۹۸/۲	۷۲/۰	۹۹/۰
۱۳۸۴	۴/۰۹	۹۸/۱	-	۸۵/۶	۹۹/۹	۶۴/۴	۹۶/۰	۸۸/۱	۷۸/۵	۷۳/۳	۹۸/۸
متوسط برنامه دوم توسعه (۱۳۷۴ تا ۱۳۷۸)	۴/۸	۹۷/۳	۵۰/۹	۴۹/۹	۹۹/۸	۴۹/۴	۸۲/۳	۵۴/۴۲	۹۶/۱	۷۸/۷	۹۸/۸
متوسط برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳)	۴/۴	۹۸/۸	۶۶/۹	۹۶/۶	۹۹/۹	۵۲/۱	۸۸/۹	۷۲/۶	۹۷/۳	۷۳/۷	۹۹/۰

استخراج: واحد تحقیقات «اقتصاد ایران» از مرکز آمار ایران و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. آمارهای سال ۸۴ از گزارشات بانک مرکزی استخراج شده‌اند.